

246 mm



83



- 432 -



248
470

248
74



— 32 —

Գ Ս Լ Կ

Կ Ո Ի Ս Ի Ն

Նաճիրմանք զամառան
աղօթից՝ հանդերձ խոր
հըրդամուք՝ ի յիշա
տակ ետձն ցաւոյ
սբ. Թճամհին :

Էս ի պատիւ ետձն ինդու
թեանց Եպիս :

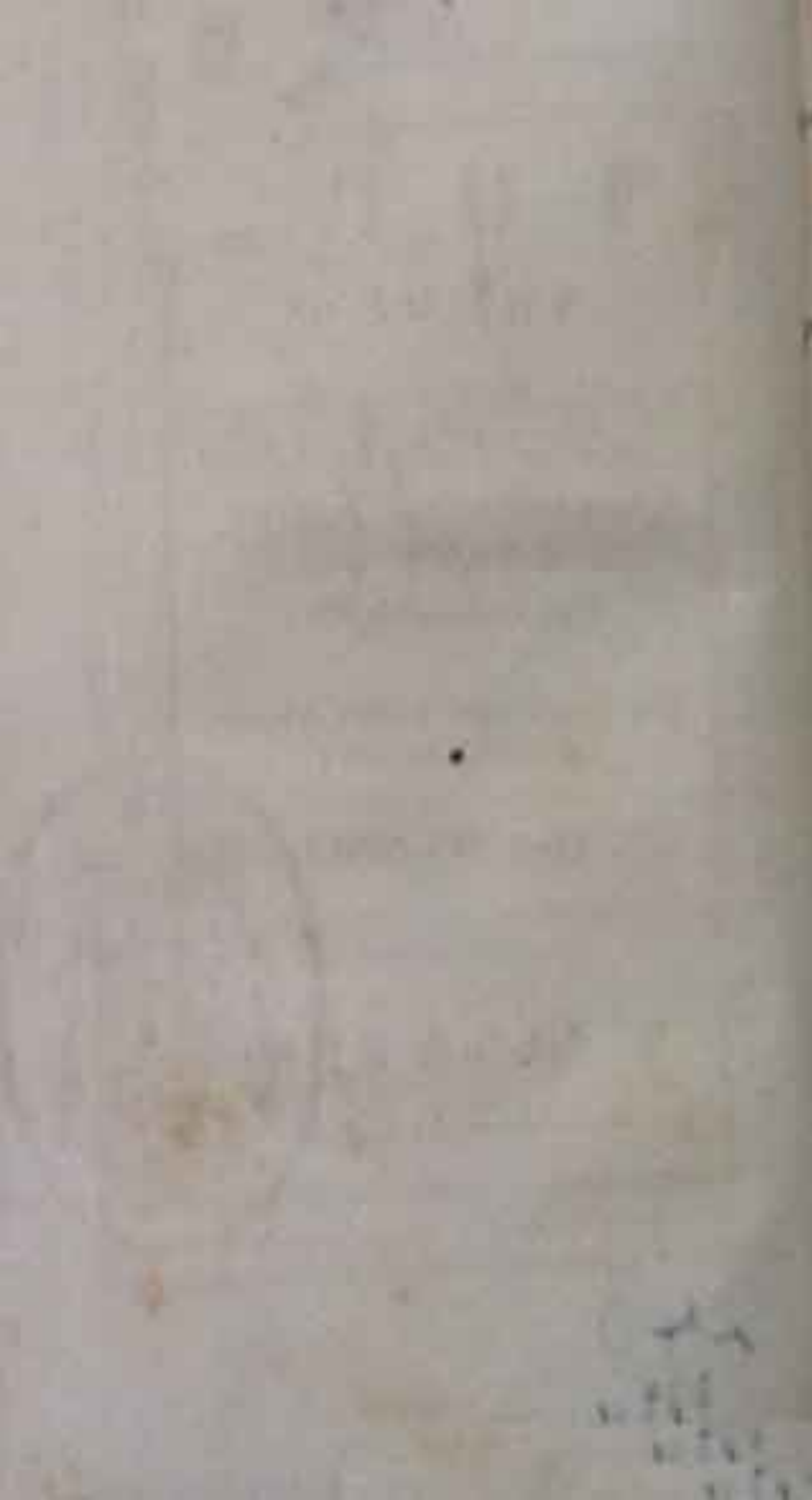
Յաթ. Են . 1794 .

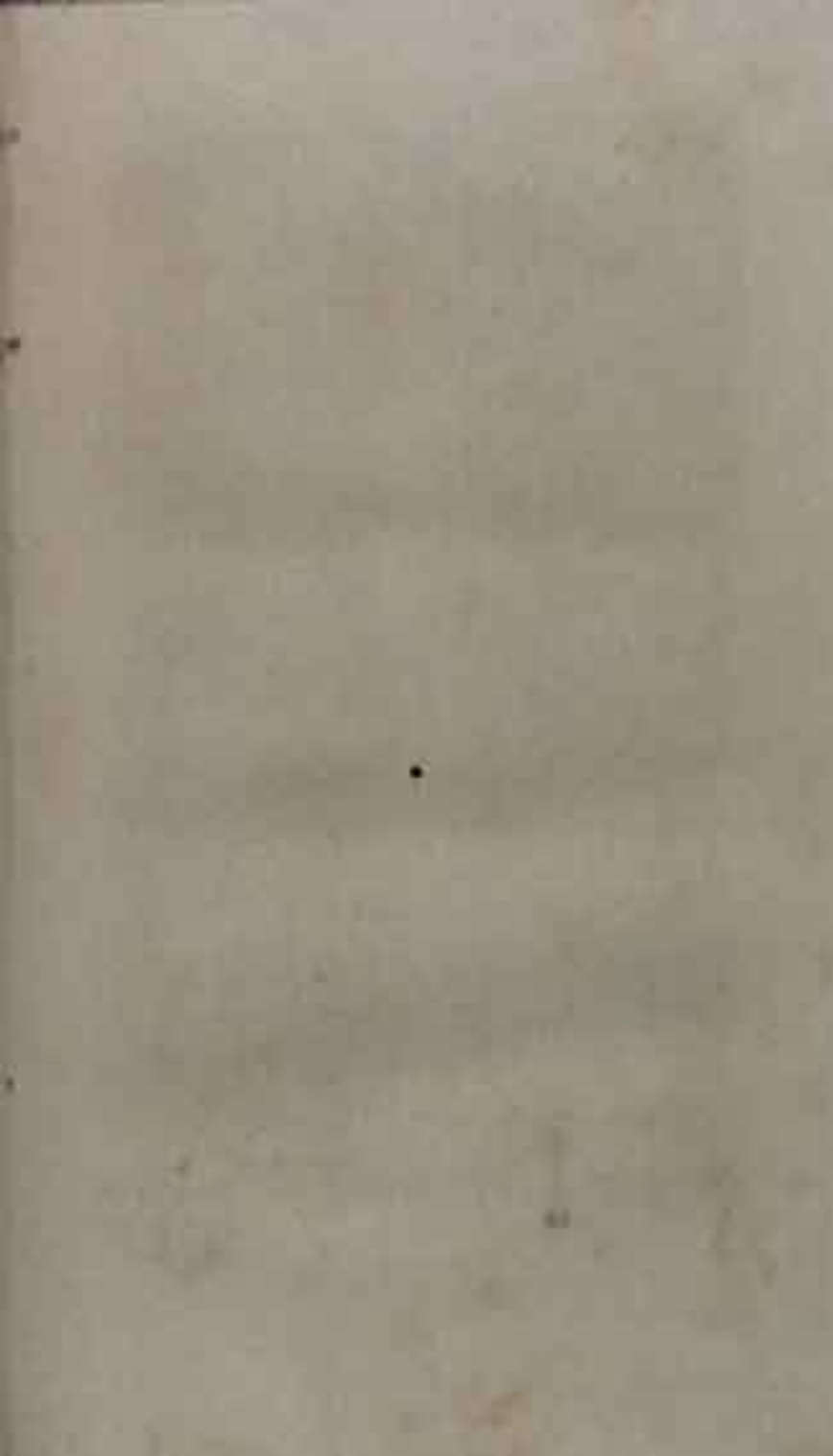
Դ Վ Է Ն Է Տ Լ Կ

Հրատմար Բժ. Կարգ



248
m.







ՊՍԸ.Կ ԿՈՒՍԻՆ
ԱՂԵՐՍ.

Ի ԴԱՐԻՆ ԵՄԵՐԻՆ ԴԱՐԻՆ :

Ո՛վ ամենասուրբ
մայր ցաւապետ
ցաւակից եւ ցաւ
ւոյդ մեծի, որով
փրաւ որեցաւ սիրտ քո՝ ի լը
սելդ՝ ի ծերունոյն սխմէ մեկ,
թէ որդին քո միամէկն անդու
գանիսն սիրելին ողւոյ քո
հանգերձեալ է բեկեռիլ ի
փրոյց խաչի, եւ ի քո իսկ
անձն անպարտաւանս անցաւ
Ա Յ Դեկ.

ներ ունի ամենահատու սուր
 ցաւոյ . Ըղալեմ զքեզ վա եր
 կարատե այսմ վիրացդ՝ որով
 մոլմոքեցար յայնչափ ամա ,
 մաղթել վա իմ զչնորհա , ոն
 զի յայսմհետե ուսայց քեզ
 նմանեցելով վատակից լինիլ
 չարչարանոց և մահաճան որդ
 ւոյ քո և նոն իմոյ . և արժա
 նի եղէց նք և բարի մահ
 ունամբ փոխիլ 'ի կենաց 'ի
 կեանս 7 ամեն :

Ա՛խ հար ձեր .

Այօն ողորմ եկ ձերեմ :
 փառք հօր Եւ :

'Ի դարձ երկրորդ ցաւոյ :

Ա՛յ ամենամօր մայր ցաւա
 զին , ցաւակից եմ ցաւոյդ
 մեծի , որով վատացար 'ի հա
 լա

լած մանն հերովդէի յնդ ա կո
 տորածի մանկանց անմեղաց,
 և փախաւեան քո յեղ խպտութ,
 ուր կրեցեր զահ և զերկիւղ,
 զազքատուի և զտառապանս
 յաւար և յանմարդի երկրի:
 Լ' զալեմ զքեզ փանս մեծի
 այսր համբերուն քո, մաղ
 թել ինձ զհօրհա՛ տանելոյ
 համբերութիւն քո քոյին նմա
 նուն՝ փշտաց աղցաւոր կեն
 ցաղոյս, և լոյս՝ ճանաչելոյ
 զօր՝ ի խաւարի եղիօղտանք
 ման աշխարհիս, և կատա
 րած կենաց սր և բարի մա
 հուամբ. ամէն:

Ս' է հօր մեր:

Լ' յոթն աշխն թեղ մարիմ:

Փառք հօր քն:

Դ ԴՊԵՆԻ ԵՐՐՈՐԴ ԳԱՆԿ :

Ո՞վ ամենամօր մայր ցաւա
գին , ցաւակից եմ ցաւոյդ
մեծի , որով 'ի խոր խոցեցար
'ի կորուսանելն յեղմ գնոր
հազէղ և զամենախրելի զոր
դէական քո զմս , մինչև հե
ղուլ զտակս արտասուեաց յա
մենամաքուր աչաց քոյ զե
րիս աւուրս : Եւ զաչեմ զքեզ
զ' Ե եռօրեայ այն արտասուեաց
և հառաչանայ ' որք դառնա
ցուցին քեզ զայն աւուրս ,
մաղթել լիան իմ զլոյս շնոր
հաց , զի մի երբեք կորուսից
զմեծն իմ , օղլ գտեչ զնա մի
անդամ , կալացց անկորուստ
տու ամ Ժամ , և ևս տուաւ
'ի Ժամու մահունն . ամէն :

Ե

Ս'ի հայր Բեր . Լճիկն ոչ ընդն ,
 Փառք հոր ևն :

Ղ . դարձն լորրորդ դասոյ :

Ո՛վ ամենաւոր մայր ցաւա-
 գին , ցաւակից եմ աղէխո-
 րով ցաւոցդ , զոր կրեցեր 'ի
 տեսանելի զմիւսին քո յուշի
 անկեղեկանել 'ի գողգոթայ
 բառնալով 'ի վ'ի ուսոց զծան-
 րաբեռն փայտ խաչին , և
 ճնշասպառ անկեղ լ'ն ուղար :
 Զորում վայրի դիպան մի-
 մեանց ո՞վ թախծադին տի-
 րուհի՝ աչք աչաց , և սիրտ
 սրտի : Վ' զաչեմ զքեզ վ'ա մե-
 ծավիշո քո այնր ցաւակցուն
 մաղթել ինձ զնորհս՝ բառ-
 նալոյ դիտչ իմ համբերութ
 լ' միածնի քո և մ'ն խնայ յսի՝
 A 5 զամ

զամ առուրս կենաց խմոց , և
 կոթելոյ զվախճանն խմոր և
 բարի մահճամբ . ամէն :
 Ս'ի հոգի Բեր . Լոթն զԼոյն :
 Փառք հօր ևն .

Ի գործն հեղեղոց ցար :

Այլ ամենատուրք մայր ցա-
 ւադին , ցաւակից եմ աղիւ-
 զորմ կսկծանացդ , զոր կրե-
 ցեր 'ի տեսանելն զսիրելի
 միածինդ քո մեռանիլ 'ի վր'
 խաչին դառն տանջանօք և
 նախատանօք , լուսելով նըն
 ոչ մի 'ի միսիթարուեց անտի
 և 'ի արտիանաց , որք մահա-
 պարտից խեղ շնորհին : Վրա-
 շեմ գքեզ վս այդք կսկծա-
 դին կրից գորտաղէտ արտի
 քո՝ մաղթել ինձ յորդայ
 քում

քումն, խաչեցելոյ, զի 'ի
խաչի նորա 'ի խաչ հանելոյ
զմարմին իմ կարեօք և ցան-
կութիք հանդերձ, և զըն-
թացս իմ կատարեցից 'սբ և
բարի մահո՛ւմսբ. ամէն.
|| 'ի հոգի Թէ. Աշխատելոցն :
Վասն Տօր Լա :

'ի դո՛ւք վեցերորդ ցաւոյ :

Այլ ամենամբ մայր ցաւա-
դին, ցաւակից եւմ դառնա-
կակիծ մարմնամանդ, որով
ճակեցաւ սիրտ քո 'ի տեսա-
նելն զտիգախոյ վերս կողին
յօի անճշտեցելոյ. զայն վե-
րն ասեմ օվ մայր վշտադ ին,
որ քո և զև բոլորովին. օն և
յլնսն զամենամբ մար-
մին նր վիրաւորել և ցամա-
քել

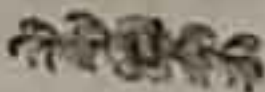
քեալ յարեմէ 'ի գիրկս քո
մայրենի : Եւ զաչեմ զքեզ լի
անապատմե լի անձկուէց սրտի
քո՝ մաղթեւ ինձ զճշմրտ սէր
փրկչին իմոյ յսի , որ վերաւո-
րեացէ զսկիւտ իմ . զի մի ևս
գտցէ 'ի նմա իւր տեղի ախ-
տաւոր սէր աշխարհիս . և 'ի
վախճանի՝ զշնորհս նր և բա-
րի մահուան . ամէն :

Ս'ի հայր Տէր . Եւ ինչ ոչ լինի :
Փառք հոր ևն :

'Ի պատիւ եօթներորդ դասոյ :

Ով ամենամեծ մայր ցաւա-
ղին , ցաւակից եմ անմիտի
թաք սգոյդ՝ զոր սգացեր 'ի
դնել անդ 'ի գերեզման զոր
դի քո մեռեալ զիս , քո իսկ
ձեռամբ հանգուցանելով բոլ-
րա :

նա : Սերանոր ծածկեցաւ ու
 գի քո գլխովին , ոմ արտաւ
 ունալից ախրուհի լէ նովին վի
 մով , լէ որով Թաղէչ եղաւ
 մարմին միաճնի քո սիրելւոյ :
 Լ' զաւեմ զքեզ վ'ս այդ չափ
 դառն կտտանաց սրաի քո ,
 մաղթեւ ինձ 'ի շնորհս եօթն
 վիրաց քոյ , 'ի կեանս զթողու
 թի յանցանաց , 'ի մահունան
 զպաշտպանութի քոյին ընթե
 րակայուն , թ յեա մահունան
 զփառս արքայուն . ամէն :
 Ս'ի հայր եր . Լ' զմե . ու ինչ :
 Փառք հօր . եւ :



Ս Երբեմն որն աշխարհ առաւ թիւնաւ
 Եւ ինչպէս յիշատակաւ եօթն լի
 Բայն Եւ :

Ա զօգոստատիրութիւն Կոյս
 մարիամ, զաւարդին մայր մար
 մնացեալ բանին . Թագութիւն
 մարտիրոսաց , և տիրապէս
 մայր զաւոյ . ահա՛ առ հզօր
 պաշտպանութիւն քո գիմէ խո
 նարհութիւն անձն իմ տառա
 պելչ , առ ի գամանել միջնոր
 դութ արտասուեաց քոյ յան
 ելանելի վիհս յանցանաց ի
 մոյ զանգոյթ շաւիղ ապաշ
 խարութե . ի մահացուցիչ
 վերս մեղաց՝ զկենսաութիւթ ըս
 պեղանի անձային շնորհաց .
 և ի մրդկամուտ ծովու մը
 լունց՝ զանդորրաւ, տնաւա
 հա

Հանդիստ արքայութեւ : Եւ
 ռանց հաւատարիմ առաջնոր
 դուէ ցաւոց քոց , և առանց
 օժանդակուէ օրտասուէաց
 քոց , անդէտ եւմ և անկար
 մտանել վերստին 'ի ճանա-
 տարհն փրկուէ , և ողջացու-
 ցանել զսպիա մեղացս : Եւ
 տեւմ այո՛ և խոստովան լինիմ ,
 զի վա՛րդառնացուցանելոյ ի
 մոյ զբարութիւն անժային քննա-
 տրտիկ չարեօք իմովք՝ ես ին-
 ձէն անարժան զանձն իմ կա-
 ցուցի թողուէ . և վա՛րդա-
 տին անողորմ 'ի խաչ հանե-
 լոյս յանցանօք իմովք զամե-
 նամբ զօրդի քո , բայց 'ի կո-
 րուստ անձին իմոյ զդրունա
 դժոխոց , և ծանրութեւ մեղաց
 իմոց ետու ինքնին 'ի ձեռս
 ողոր .

աղարկուենն իմ զսուր արդա
 բունն նր : V. JL արդ՝ ասրա
 լինեալ ի զօրութի արտաս
 ունացն , զոր առ խաչին միաժ
 նի քո սիրեցելոյ հեղեր առու
 տապէս՝ ի նարաստ մեղաւո
 րաց , ահն ունիմ հաստաւուն
 յուսով զի ճորհեցի ինձ
 թողութի յանցանաց , ջնջեցի
 դատակնիք յախտեանական
 դատապարտուն իմոյ . և փո
 խանակ հարուճածոց անպիմ
 արդարութենն՝ ընկալաց ըզ
 քաղցրագոյն պառլոս ողոր
 մունն նր : V. թէ զառաջինն
 պատրեցին զիս յանցանք , ա
 մսեալ զիս մնտի խոտ
 մամբք սուտ հաճութեց և
 դրդանաց , ահա՛ արդ իմա
 ցեալ զպատրանսն , հաստա
 տեալ

անէլ եմ բոլորովին զմիտս իմ
 և զկամս գարշիլ 'ի նոցանց
 յամ օրակ, և ընկզմել զնո
 սին լէ ամ աւուրս 'ի ծախ
 հանգոյն դամն արտասուս
 ճմարիտ սպաշխարութե,
 ԼՅԼ ողոր իմ և սպաշառ,
 ով մայր ցաւագին, Թեպէտե
 յառաջ դամ յոգւոյ օրակ բե
 կելոյ, բայց զիսորդ զօրեացն
 ինքնին լինիլ իմիք ազգու,
 եթէ ոչ զօրեացն 'ի ցաւոյ
 քոց, և միարանեացն լէ քո
 արտասուս, Սոքա և եթէ հա
 բող են ով աղքատ հիդ նա
 հատակաց, արդ ի նաւոր գոր
 ծել զողբս իմ, և շիջուցա
 նել զհօր արդար ցասմանն
 անց, Վո միայն արտասուք
 բաւական են տալ ինձ փո
 ինէլ

խեղ զխմ վարս, յաղթել նմ
 տխտաւօր կրից, և օղտիւ
 բնդ աւնիլ զօղտուղ չարչարու
 նաց որդւոյ քոյ և նոյ խմոյ,
 Լ. յդու քոյին արատաւօր
 լուծցի գլխովին քարայեւալ
 կարծրութի սրտի խմոյ, անդն
 դասոյդ վնցի չարանիւթ հր
 բեշ մեղաց, և անջրդի երկիր
 հողւոյս ուսող եղբուսացի
 դքադ զբաժնոշակ օղտուղս յա
 շխտե՛նաւիսն կենաց, ամէն:



✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Խորհրդածաւի՛ր յորդորելէս փրոյ
առ յառա ահեհօրհնեալ իսաի՛ն :

Խորհրդածաւի՛ր . ւ .

Եւ ինչն ամառ ինն՛ի վր խա
չին՛ ի յառա համակել ըստ
բովին՛ և անմիտի թար ամե
նե ինչ քոյոյ քո ձանադով միտ
թարեւ զփրոս՛ ով մայր յա
ւազ ին՛ , առ քեզ ահնապէս
ի նշանակ անշար փրոյ և
մեծարանաց առ մայրդ իւր
փրկելի . նմին իրի և միւս աշ
որդի՛ իւր փոխանակ՛ քեզ ա
ւանդէ , զփրկելին իւր զաշա
կերա զյով համակ , յառեւ
իւրում՛ անշար իւր բերա
նախ , կին զու՛ ահա որդի
բա .

քո . ունի և ցաշակերտն , ա-
 հա՛ մայր քո : Վ՛ի թէ զիարդ
 մորմոքէ՛լ ճմլեցաւ 'ի բանից
 այտի սիրտ մօրդ 'ի քեզ , և
 նո՛ւաղէ՛լ հալեցար սիրով 'ի
 բարբառիլն սիրելոյդ առ
 քեզ . քանզի արդարեւ քան
 զսուր երկսայրի եղնն քեզ
 այն բանք . որք լըմտէ՛լ ան-
 ցին ցորոշումն սրտի քո և հոգ
 ւոյդ : Վ՛. յլ յայսմ և 'ի սոյն
 երանեն քեզ առադիկ նմա
 զինք , զի լը միոյն և 'ի միումն
 զբո՛ւմ որդիս ընկալեալ քեզ
 յորդեղբու՛թի , եղեր մեր
 մայր հարկաց , այլ անհամե-
 մատ ցաւօք երկնեալ : Վ՛.
 արդ ցաւօք ինդ մայր՝ ընկալ
 ցուք սիրով զայս վերջին
 կտակ որդւոյ քո սիրեցելոյ և
 'ի

'ի մահ մերձելոյ՝ երկօքեան
 առհօրի : Մեկնալ աղաչեմ
 զիս քեզ յորդիումի . ոմ և ես
 խնդամիտ ընդունիմ զքեզ
 ինձ 'ի մայրուի , որ եղեալս
 եմ որդի ցաւոց քոց : Տուր
 ինձ տեղի առ խաչին՝ կալ լի
 քեզ և ընդ յովհաննու . զի
 ձեօք հանդերձ ակնկառոյց
 հայեցայց և տեսից՝ եթէ ի
 ցենցաւք իմ ցաւոյն յօի լե՛ւ .
 և կամ թէ դոցին արդեօք
 ցաւք նման ցաւոց քոց :

Խորհրդածութիւն . Է :

Լուսն քաւական իցե պատ
 մեւ զանպատմելի ցաւս քո՝
 անբամայրդ մարիամ , որոյ
 աչաց առաջի սյապիտի մահ
 ուամբ մեռանի միածին քո
 որ

որդի . և անի որդի , Այլ զի
 անդ ժուժեցեր մնալ կենդա-
 նի 'ի տես այնպիսի աղիո-
 ղորմ մահու միաճնիդ , որ
 կայիր 'ի տագնապ դառնա-
 ցին վատաց 'ի վեր քան զկար-
 մի կեղևնս բնուե : Այլ քանի
 կսկծագին ցաւոր հեծութն
 դաւարեցան աղիք որւոյ քո ,
 երբ և 'ի սիրտ երկրի եղևն
 սասանուիք , և վիճի գլխո-
 վին պատառեալ հերձան :
 Լ . Եւ որ մեծն է , տակաւին
 հաստատեչ կայիր զօրէն ան-
 պարտելին ահատակի 'ի մէջ
 ծովու անչափ վատաց և ցա-
 ւոյ բնդ անպարտական մահ
 միաճնի քո՝ միակ հաւատա-
 բխմդ ծնող . և ոչ մի ինչ կրե-
 լով դայթակղուի չ այնչափ
 իո

Խանարհակոն յանձնառուի
 անժողովոյ . քանզի անիւ
 ամրապինդ կայիր ի բռն ըզ-
 սին հաստատուն՝ անդրդ-
 ունելի ի սէր նր . յորոյ ի ցա-
 լոց ցաւ ընկալել անբերելի
 քան զոր ընկալան վկայք հա-
 մօրէն յիւրեանց տանջանաց,
 գլուխ մարտիրոսաց եղեր տի-
 րապէս, և ամ նահատակաց
 դիտոյ պանծալի : Եւ արդ-
 մի գաղարեացի ազալեմ ի
 հանդուրդ գործականաց սիրա-
 քս ամենագու [Թ՝ ա՛ր] . Ժա-
 մայր . զի զոր օրինակ ամ
 իրօք հաւատարիմ գտեչ առ-
 որդիդ քս սիրելի՝ եղեր ան-
 ձամբ առաջիկայ մահաւ նր,
 նոյն օրինակ և զիս մի [Թող-
 ցեա և մի լքանիցեա ի Ժամու-
 մա

մահճուն իմոյ . այլ վերջինն
այն լքումն որդւոյ քո 'ի խա-
լին , և քոյին սուգ անմխի
թար' լիցին ինձ յայնժամ 'ի
զօրավիդն ողւոյ և 'ի քաջա-
լեր միօիթարուէ . քանզի և
վա իմ իսկ եղև այդ նմ , զի
մի թողեալ լքայց ես յաւի-
տեան :

Խորհրդածութի . 7 :

Մանկ աղէտիցս , թէ քանի
աղէտալի ցաւօք կրկին և կր-
կին վերաւորեցար' յԵւանիւ
անդ 'ի գիրկս քո զանճա-
ցե՛լ քո սիրելիդ , ողեխառն
դորովանօք բերեալ 'ի համ-
բոյրս ցաւադինս : Մարե-
քանի տխրագին էր տեսիլն ,
'ի զննել քո 'ի մօտոյ զանա-
նա
րատ

րատ ձեռաց ծակոտոճածս
 յանողորմ ձեռաց, և զչարա-
 չար ձեղքոճածս օտից 'ի բե-
 ռաց. և կի՛մ 'ի տեսանել զան-
 հետրին վերս կենարար կո-
 ղին քնի: ՍՏ զիարդ, և բո-
 վանդակ իսկ մարմինն փրու-
 նական սղոյ տեսարան էր քո
 առաջի. ոն՛ և մերձակայ է-
 ղելոց բարեկամաց կոծելի.
 և հրեշտակաց զլիսովին աշ-
 խարելի. որոց սարաւորուի
 անտրտմական՝ դարձաւ 'ի
 սուգ. և յողբ դառնութեւ:
 Ով մեծի արուէ և չարձա-
 կուէ լայնատարր քումք սրբ
 օր՝ որ նմ ցաւոց հոսանաց
 եղև չունարան, իբր համա-
 տարած ծով համօրեն ուղ-
 խից ատանջական, յարմէ զի
 չ

զացեչ 'ի վեր ելանէին ոգե-
 խառն հեծու թիւք բաժնահեա
 հառաչանաց՝ իբր բուրումն
 բիւրազդի խնկոց անուշից ,
 Լաւարդ՝ զինչ այլ մնայ մեզ
 խորհիլ , և կիմ զինչ այլ խմիք
 ակնունիլ , և թէ ոչ՝ բարե-
 խօս զքեզ ունել զմայրդ . ո-
 ղորմունք վա մեր թշուառա-
 ցելոցս և մեղուցելոց՝ մատու-
 ցանելով այ հօր զանարատ
 զայս գառն , որոյ վիրօքն բը-
 ժշկեցաք :

Յանկալի էր քեզ արդեօք
 լինմին թաղիլ , լը որում կեն
 դանւոյս մահացար , կենօք
 չափ կրելով զցուս քան զմահ
 դժնդակս : Այլ թէ, ահա և
 պահեցար կենդանի , մայրդ
 ցաւադին , թողեր զսիրտ քո
 թա

Թաղե՛լ 'ի գերեզմանի չե ա-
 մենամար մարմնոյ որդւոյ քո .
 Լ՝յլ արդ' տո՛ւր և ինձ ո՞վ
 կոյս մարիամ սգակից և ող-
 բակից քեզ լինե՛լ, ընկզմե-
 լոյդ բոլորովին 'ի վիշտս ցա-
 ւոյ : Ենորհեա՛ աղաչեմ ,
 զի ցորչափ իցէ յիս շունչ կեն-
 գանուե՛ խորհեցայց չե քեզ
 անմոռաց՝ Թախծու՛ք որդւոյ
 իմոյ զդժնդակ և զանարգա-
 կան անցս չարչարանաց և
 մահո՛ւան որդւոյ քո . ո՞նչ զի
 ցաւակցու թի՛ք նորին հերձո-
 տեալ պատառեացի գ լիովին
 սիրտ իմ 'ի Ժամու մահո՛ւան
 իմոյ՝ առ արձակե՛լ զհոգիս
 'ի կեանան յաւիտենականս .
 ամէն :

Լ' զորն առ խոյն ցաւափնեալ,
 յիշատակաւ պահումն՝ յորում բար-
 յեալ ունէր 'ի վր' բաշխաց զորդին
 իւր հետեալ:

Ով մայր վեհափառ, մայրդ
 ցաւաղ ին, ոնի գառն կսկիծ
 և այդ քուսկ սրտի 'ի բառ
 նաղ բազկօք 'ի վր' մայրենի
 դրկացդ զորդիդ քո մեռել-
 զօր երբեմն իրբն մանուկ
 ստնդիաց՝ վերառել բազկօք
 կուտական կաթմբ քով սնու-
 ցիր: Եւ յայնժմ փարկել զարդ-
 ւեր նա և պարծանք լանջաց
 քոց. և արդ տխրաց ին տան-
 ջանք, և կարելիք խոց սրտի
 քո. յայնժամ լոկ տեսութի
 նորհադ ևդ մատանց մարմնաց
 նորա խոյր զսիրտ քո լիապա-
 տար

տար հրձուճանօր, և արդ խոց
 ուճաճք անշնչացեալ մարմնոյ
 նր՝ վիրօք լնուն զհոգ իդ յակ
 նարկէլց. ի նա - յայնժամ ի
 պատել ի խանձարուրս ըզ-
 փառաց թնրն՝ անճառ խն
 դուք զեղոյր քո սիրտ բերկ
 րալից - իսկ այժմ յամփո-
 փելց ի գիրկս զիրկիւն տիե-
 ղերաց՝ զվս մեր մահացեալ
 և մերկ մարմնով տարածել,
 սիրտ քո նոճաղի թարչամել
 խաղառ յանշտի կսկծանաց,
 Զայնժմ քաղցրէր քեզ նայ
 իլ ի գեղափայլ դէմս օրդ
 ւոյ քո սիրելւոյ՝ քնաղաղեղ
 տեսակառ, իբրեւ ի նպատակ
 քոյ վայելից՝ անյապ փափաք
 մամբ, և արդ հայեցել տե-
 սանես զնա լի վիրօք և խոց
 ուճա

ուժածովք իբրեւ սգալի նշա-
 ւակ՝ սգալից ցաւոցդ : Մնդ
 վարսք ասկեթել՝ վայելուչ
 պատկէին զառաջսդ լիտյ նր .
 և աստ դժնեայ փուշք խո-
 ցօտիւք թափանց անցել են
 ընդ դադաթ նր : Մի մայր
 սրբուն՝ անչափութե վշտաց
 լուսարան , որ եղեր զանձն
 քո՝ ի կշիռ՝ լինել դործակից
 խմում փրկուն՝ ի ձեռն որդ-
 ւոյ քո մահո՛ւմն : Հնորհ ու-
 նիմքեղ նամ դոհունք վս այն
 չափ քոց ցաւոց , զոր յանձին
 կրեցեր առ առաջնորդել ան
 ձին իմոյ՝ ի շաւիղս մշտա-
 ղուարճ երանուն : Վոյ և ի
 նշանակէ Հնորհաբարտ երախ-
 տադ խաուն ուխտիւք փա-
 փարխմ , և առ ի քէն՝ ի մե-
 ծ ի

ծի շնորհի մասին մաղթեմ,
 լինել միշտ ցաւակից քոյոց
 ցաւադին վշտացդ: Անկամ
 ոչ բժնիլ երբեք՝ ի ցաւոց քոց
 կցորդուի, առ՝ ի դոյզն ինչ
 դիւրութի ծանր ծանր քոց
 կրից: Արամ կցորդ լինիլ
 քումդ կոծոյ և արտասուեաց
 հաստատութիւն ակնունելով,
 դի և դու կամիցիս հաղորդ
 դիս աննել անճառ խնդու-
 թեց: Արամ դի վերք որդ-
 ւոյ քո ոչ ի քո և եթ, այլ
 և յիմ սիրտ սերտ տարաւորեա
 ցին: յոյս ունելով անյեղ լի
 դի հրաշարի ախարիկ վերք
 բացցեն ինչ երբեմն դցան
 կալի դուռն արքայուն, առ
 ի ցածալ և զուարճանալ ի
 քեզ յաւիտեան, ամէն:

Լ՛ը զօրն առ ամենայնի կոյս ցաւա-
 քին, առ ընդունելոյ զցաւ զՂԼ-
 ԲԷ՛ Ի ԼԷ՛ Բեշոյ Բերոյ :

Ա՛յ ամենայնք կոյս մարիամ
 մայր օյ, դշխոյ պանծալի՛
 ցաւօք լի. Տանդուրժէ, սիրտ
 իմ, յինեւ ցաւակից քեզ յամ
 սրտէ՛ ՚ի տեսանել անդ ըզ-
 սիրտ քո վկայաւորել զառնա-
 կակիժ ցաւօք յերեսաց չարա-
 չար հարունածոյ, զորս տե-
 սին աչք քո յանարատ մարմ-
 նի ամենայնք որդւոյ քո՝ մատ-
 նելոյ ՚ի ձեռս անագորոյն
 հրէից : Այլ լը նմին չժուժէ
 անձն իմ չատել յամ անձնէ
 զմեզս իմ, որք եղեն ստու-
 դատի, ս դահիճք առ ՚ի մահ
 խոշտանդիչք անմեղ մարմ-
 նոյ

նոյ որդւոյ քո . ոնլ և գորո-
 վադուծ սրտի մօրդ : Լե-
 քանդի ես ինքն եղէ հաւա-
 տեաւ սլատաճառ քոց ցաւոց
 խնայ յանցանօք , ցանկամ
 արդ լինել և առիծ քու մի-
 միսիծարուն արտասուէլով
 դառնապէս , և սրբելով զա-
 րատ մեղանացս : Եւ արդ
 ով կոյս ցաւադին , դու ինք-
 նին կարօղ ես կակղել զխո-
 տուն սրտի փմոյ , մասնաւո-
 բելով ինձ 'ի ներքին դառ-
 նուծի անտի դառնակսկիծ
 ցաւոց՝ որովք զցածեալ էր
 սիրտ քո : Փափաքելի էր ինձ
 ամբարտի արտասուէլ և ող-
 բադ ինս կոծել զամ զսխա-
 լանս զառ յինէն գործելն ,
 մինչև եծի հասր ինչ էր՝ ջրն
 B 5 ջէի

թէի զամեն իմաստ արտասուօք:
 Վ. յԼ գիտեմ զի որչափ և ող
 բացից զնս, և քարշեցայց 'ի
 նցէ ը բոլոր կեանս իմ, ոչ
 ը բաւականին երբէք կա-
 րեմ ողբալ զնոսին և ատել-
 քանզի նոքա են՝ որ բարձին
 'ի կենաց զկենաց տուիչն,
 տալով մօրդ սիրելոյ ցաւս
 անհանդուրժելիս: Վ. յԼ դու
 տիրամայր, ցաւադ ինդ մայր,
 գէթ զայս ձիր մաղթեալ յոր-
 դոյ քո վս իմ, տալ ինձ ըզ-
 ճշմրտ և զանըհատ ցաւ՝ ե-
 թէ 'ի կեանս, և եթէ 'ի մա-
 հու՝ 'ի վր իմացս համօրէն
 յանցուածոյ: Զիրաւի չեմ
 ես արժանի մեծ իդ այդ շնոր-
 հի: այլ սակայն արժանա-
 ւոր դտանին յըռնելու 'ի նո-
 բին

ըին ցաւք քո անհնարին, զոր
 յանձին կրեցեր 'ի սէր իմ
 'ի դառնակսկիծ չարչարանս
 միածնի որդւոյ քո Լաւրդ
 'ի պատիւ այդ ցաւոցդ՝ պա-
 ղատիմ առ քեզ տիրուհի՝ հո-
 վանի լինել անձին իմոյ քոյ-
 ին թեւարկութիւն. զի և քեզ
 լիցի 'ի պարծանս խնդութե-
 տեսանել զանձն իմ քեւ փր-
 կեալ. ամէն :



✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Համառօտ հարձուռեիր 'ի Վր դոյ
 դոյ 'ի ցառաց առնասի կառնն՝ զորս
 քեզ նա ընդ իւրէր կանա իւր
 խառն ընդ խնդրաւիս , ըստ յայտ
 ճանչն եղիւց առ սրբաւելիս թիւ
 փառ . ի ձեռն ըստ առաւարց անայ
 յերեսուն հարումանս :

{ } Զառաջիս առաւար :

Այսին մարիամ անուպատմե լի
 խնդ առ ի իրապէս յինի մեզ
 ձեռնամուր , յորում հանդեր
 ձեռնէր 'ի լոյս ընծայել զանա
 պակսան և զերջանիկ ճանաչ
 իւր , և մերձակայ փայրկեմի
 յորում աւնել լսել զառաջին
 բարբառ . մանկացելոյն նոյ ,
 առ և ըն յերկնից 'ի փրկել

ԳԱՊԳ

զազգ մի կան, և արտ մնի հա
մարեցաւ մարմնն զգ կնու
ի կառաւիսն նարին արգան
դի : Այլ միանգամայն կրե
զկիրս յառաջ ինն : զի տեւա
նէ զանձն արատարց թագե
րէ թագէ հմի մեղարկ և մե
արատարարմն :

Արեւելոց տառար :

Այսին մարիամ մեծն ին
գաւթ ծնանի զիս մանուկն
հաշտագ և զ և կաթող ին սի
րով իանգաղատեչ հայի ի
նա մեղարգ փախարման
այլ ի այն աղեթարով լինի ի
արտե : զի տեւանն զնա զ
գաւթ ի քաղ ի բազմեայ
այլի մեղ , ուր ծնաւ ի փ
կա ի մի կան ազգի :

Ար

ՅԵՐԵՐԵՄ ԽԱՌԱՐ ։

Այսն մարիամ անչափ խնդուք հանգուցանէ՝ ի դողիւր այնինչ նորոգ ծնէ՛լ զորդին իւր զյօ, և գիրկս արկանէ նմա սիրապաշար դըրգանօք . այլ ցաւ է նմա տեսանել, զի փոխանակ օրոցի հարկ ի վր կայր հանգուցանել զնա յանարդ մարի անդ ի վր սակաւ խնչ խոտոյ ։

Ի ԵՐԵՐԵՄ ԽԱՌԱՐ ։

Այսն մարիամ խորին խռնարհութիւն երկիրապաղանս, մանկացելոյն յո՛ր իբրեւ ճշմարիտ նոյ իւրոյ . այլ ի նոյն իսկ յերջանիկ վայելս՝ խելաւմուտ լինի ի սրտի իբրեւ մանն

անհնարին սրտցաւուք յղիւ
կեղծ երկրպագուէ, զոր ու-
նէինն առնել նմա տաշտո-
նեայք չարին յայտանէն զնա
յապարանա պիղատոսի, և 'ի
կառարիման տեղին :

Դ. ՀԻՆԳԵՐԴ ԽՈՒՐ :

Այսն մարիամ անբաւ ա-
խորժանօք սիրոյ մատուցանէ,
զառջին համբոյրն քաղցրիկ
շրթանց մատաղ խրոյ որդե-
կի . այլ առ նաին ոչ գոյզն
զառնուք խու, 'ի միտ ամէն
զհամբոյրն նենդ ութն՝ զոր
տաշոյ կը նմա անօրէնն յու-
դու յաւար անդ բատմանի
ածամատնուէ :



Դ

Ի Էջեբէր առաջ :

Առջսն մարիամ յետ երկրպա
գութ արատուէն յնորածին
մանուկն իւր , անպատում
հրճուանօք դրկէ զնա 'ի դոգ
իւր , և պատէ խանձարրօք .
այլ 'ի հրճուանսն անդ ան
ցանէն ք միտս նր արանքն
որովք հանդերձեալ էին
ընդ քարշ ածել զածորդին
յեղէմ , և չուանքն՝ որովք
պրկէլոց էին զնա ընդ սիւն
դանից :

Եւ Էջեբէր առաջ :

Առջսն մարիամ պշուցեալ
հայի 'ի դեղադիտակ տեսիլ
ածորդւոյն իւրոյ . և անշու
գական բերկրանօք խնդա
միտ

միտ լինի . այլ 'ի խնդուն
 անդ մտախոհ լինի , եթէ
 դոյն այդ մարմինն անտխեղծ
 բովանդակ յարիւն ունի թա
 թաւիլ 'ի բարձուէ անտի վի
 ըացն՝ զոր հանդերձեալ էին
 բանալ հարուածք գանիցն .
 'ի սայրասուր փշոց՝ որք ու
 նէին միսիլ 'ի գլուխ նր . և
 յերից անտի բւեռաց՝ որովք
 հեղուսաւ 'ի վր խաշտիայ
 տին :

{ } Եւ երբ առար :

Այսն մարիամ անագայման
 սփոփանօք ակնկառոյց լեալ
 հայի 'ի փափկիկ և 'ի գեղե
 ցիկ ձեռս սիրական որդեկին
 իւրոյ , և գորովական դրդա
 նօք ողջագութե զնա , ճանա
 լե

լելով զնոսա իբրև արարչա-
գործս և սքանչելագործս յօ-
գուտ ըհանուր տիեզերաց .
այլ անդէն և անդ յուշ լինին
նմա պատառուածք բեւ-
աացն , զոր հանդերձել էին
առնել 'ի ձեռս նորա անօրէն
դահիճքն 'ի բեւեռէն զնա 'ի
խաչին :

Յենեք առաք :

Կայսն մարիամ ամենամեծ
հրճու՛նօք սրտի ստէպ հայի ,
զննէ և համբուրէ զփափկա-
ղեղ ոտս սիրասուն խորոյ
միածնին . և ցնծայ հոգւով
'ի խոկան՝ եթէ բիւրապա-
տիկ բարիս ունին առնել աշ-
խարհի դնացք այն սափոյ , քան
զքայլափոխ հետոյ՝ զորս
արաս

արասցեն 'ի կոխեղն 'ի վերաց
 երկրի . այլ 'ի նմին իսկ խոր
 հրդեան 'ի վր' հառանէ նմին
 կսկիծ դառնադին , յիշատա
 կաւ հետոց ռախցն այնոցիկ
 'ի քայլափոխս անդ , զոր ու
 նի առնել յապարանից դա
 տաւորին մինչև 'ի գողգո
 թայ . ուր և հանդերձեալ
 էին բեեռօք հեղուսիլ այն
 ռաք արարչին :

Վ Կառնէ՞ր առաք :

Այսն մարիամ ակն եղեալ
 հայի 'ի փափկալանջ կողա
 որդւոյ իւրոյ , և ցնծալից
 բերկրանօք զեղու սիրտ իւր
 'ի նշմարել 'ի ներքս անդ ըզ
 սիրտ սիրելւոյն , որ վառեղն
 է հրաբորբօք սիրտի 'ի վր'
 մարդ .

մարդկան ազգի • այլ խառն
 լն ուրախութե զօրանայ ան
 դէն և ցառ անհոտրին՝ դի
 տելով, և թէ ունի տեսանել
 երբեմն զայն կողք բացել և
 պատառնել՝ ի խոցմանն, անո
 ղորմ տիգ լին՝ յետ աւանդման
 հողւոյն ի խաչին •

Վ. Դո ասանելիք ասար •

Այսն մարիամ՝ օղուցեալ
 հայի բերկրաճատարցածու
 թիւ ի վայելչողեզ ծնօտս և
 ի փառաշուք ճակատ ամե
 նասիրելի նմօրդւոյ իւրոյ •
 այլ նոյնհետայն ի ցառոյ
 յափշտակի՝ յիշատակաւ ան
 ողորմ ասդատակին՝ դոր լն
 նելոյ և լին այն նմայլն ծնօտս
 ի տան բարհանայտակաւ ան
 նայի •

նայի . թէ նախն և փռեղէն տա-
 կին՝ որով այն ճակատն ամ-
 որդւոյն ունէր խորադոյնս
 խոցուով յապարանս տիղա-
 ատի :

Յերիտաանէք առաջ :

Այսն մարիամ՝ ի տեսանել
 անդ վայր իջեալ զհրէշտակս
 խաղաղուե՝ ապաստարկել իւ-
 րեանց արքայի վս մարդ կան
 տղայացելոյ , և ի լսելն զգը-
 լարժմաց փառաբանութի՝ ան
 բաւ բերկրանոյ զաւարձա-
 նայ . բայց թէ նախն և ի տես-
 րութի բերի՝ զմասն ամեալ ,
 և թէ և նախն երկնային զը-
 լարժմանց հանդերձեղ ևն
 զստնադինս կամել ի տեսա-
 նելն զնա ինքն զնորն կենաց
 ի

'ի մահ մերձեցել 'ի վր խա-
չափայտի :

ՅԵՐԵՄՅԱՆԷՐԴ ԱՌԱՐ :

Առյսն մարիամ խրախամիտ
հրճուճանօք տեսանէ՛ զմա-
նուկն յո իբրեւ թագաւոր եր-
կրպագեալ օիրապէս առ 'ի
հովուաց և 'ի մոգուց . այլ
սաստկագոյնս ցաւագնի ընդ-
խտեալն զանարգանա , զոր
կրեւոց եր նա ինքն թիւրն փա-
ռաց՝ ծիրանագլեաց և փշա-
պատկ սյտանել իբրեւ թիւր
զոմն հրեւոց :

'ի ԷՐԵՄՅԱՆԷՐԴ ԱՌԱՐ :

Առյսն մարիամ անշափ հա-
ճութիւն խանդակաթ սրտի
մուրցանէ՛ զնձն բան մաքրա-
կան

Կան իւր կաթամբն , զայն
 որ սնուցանէ և դարմանէ
 քաղցրութիւն զամ տրարածս .
 բայց առ նմին թախծեալ
 տրտմի՝ յածե՛ն զմաւ զլէ
 զին և զքաղախն , որովք հրէ
 այբն ժանտք դառնացուցա-
 նել ունէին զքիմս նր՝ ի վեր-
 ջին անդ . սրահու դառնադին
 մահու :

'Ի հնդեպոնէք առար :

Այսն մարիամ բերկրեալ
 զո՛ւարճանայ՝ ի մեծանել իւ-
 րում զամենամօր որդին իւր՝
 զի կախուցեալ զքաղցրիկ
 աչան քաղցր՝ ի բուն հանդի-
 'ի վր՝ գրկաց իւրոց . այլ ոչ
 նո՛ւադ վշտադնել ջառի՝ ընդ
 խոկալն , թի՛ կայ մնայ նմա
 տե՛

տեսանել էրբեմն զայն աչսն
կափուցեալ գլխովին՝ յլու-
նիլ անդ՝ ի գիրկս իւր զմե-
ռեչ մտրմին նր ։

Ն Էջատանէիք առաք ։

Ա յայն մարիամ լի ուրախու-
թիւնսրտի մատուցանէ զմիակ
իւր սիրելին գեր ի վերոյ ամի
՝ ի գիրկս սբյ ծերոյն սիմէո-
նի , առ ի նոգիրել Հօրն յա-
ւիտեհականի ։ այլ կանխա-
դոյն ևս քան զևս ճմլել էր
սիրտ նր ի ջաւոյ՝ ի տեսու-
նելն զնա մատուցեալ ութ-
րեայ ի թխաւութի . և ի
հեղումն արեան վստահա-
սուէ մովսիսական օրինացն
տնօրինաբար ։

{ } Եօննեպատնէնդ առաք :

Այսն մարիամ ուրախացել
բերկրի տեսանելով զսիմէոն
քարոզել առաջի ամենեցուն
զամուսին յօր . այլ տխրագին
ցաւագնի 'ի լսել զցաւալին
գուշակուի սթշծերունւոյն ,
բանիւն՝ որ առնա , թէ ի
քո իսկ անձն անցցէ սուր
սայրասուր՝ յերեսաց ցաւոց
ի լարչարանս և ի մահ ամ-
որդւոյն :

{ } Եօննեպատնէնդ առաք :

Այսն մարիամ 'ի մեկնիւ
իւրում յեգիպտոս՝ չունել
այլազգ ինչ յանձին զգալ ,
բայց միայն զուրախութի՝ ու-
նելով 'ի գիրկս իւր զամուս-
նիս
C
դին

դին՝ զողորմին նմ՝ մխիթա-
րուէց . այլ ցաւ և նմա յոյժ՝
յուշ ամեն զողորմն և զաշ-
խարհուն ցաւադին այնչափ
մարց ցաւադնելոյ , որք տե-
սինն առաջի աչաց իւրեանց
սրախողխող կռադրեալ զան-
մեզ մանկունա իւրեանց 'ի
սպասաւորացն հերովդէի :

Հիմնաբանէ ի՞նչ առաք :

Այսն մարիամօղի առեալ
մխիթարի ի հասանել իւր
յեզիպոս . զի տեսանէ աշ-
ուհեան զիւր սիրական սր-
դին հեռի և անհասկաճ յա-
նադորոյն սրտմտութեն հե-
րովդէի , որ ինդրեր կորու-
սանել 'ի կենաց զկենսա-
տուն . այլ կարեւոր ցաւօք
վրջ-

փառայնի յիշատակաւ հան-
 դերձեւոյ ժամանակին , յո-
 րում մասնեւոյ եր յս'ի ձեռս
 միւսոյ հերովդ եի , որ ունիւր
 այսպիսունել զնա հրապարա-
 կաւ՝ զգեցուցեալ նմա հան-
 դերձ սպիտակ իբրեւ ծաղա-
 ծանակ յիմարի :

'Ի ԴԱՄԵՆԵՐԻ ՄԱՆԱՐ :

Այսն մարիամ հրճուի հո-
 դեպէս 'ի անտանելն զՅԵ ի
 զարդանալ հասակի հնա-
 ղանդ լինիլ մատդիւր կամօք
 ամ ակնարկուէց յովսէփոյ
 'ի ցածուն գործս գործարա-
 նի հիւսնուէ . այլ մտնալի
 'ի ցաւոյ սիրտ նր , գիտելով
 զի նկարուին խաչի եւն նմա
 ամ աշխատուիք նր . զՅ զի 'ի

դործել իւրում առաջի ա-
 ճաց ունի միշտ զփայտ խա-
 ջին, յորոյ վր ընկեռելոյն է՝ ի
 դողգոթայ :

Ն Ի հաւանութիւնդ առաւել :

Ա յոյժն մարխամ խայտայ ող-
 ւով ՚ի պատրաստել ձեռօք
 իւրովք զկերակուր իւրումն
 սիրելի որդեկին, որ պար-
 զեատուն է ամ բարեաց. այլ
 վաղվաղակի դառն ցաւօք
 ընու սիրտ նր՝ ածել զմտաւ,
 թէ այն կերակուր մնունդ
 տայ, տալ ՚ի դանա հարունա
 ծոց և տանջանաց, և ՚ի զե-
 նումն յաղաղնորհն յեմ ՚ի
 զուարթածաղիկ իւրում
 հասակի :



'Վ Ժամանակներէն զոր առաջ ։

Այսին մարիամ խնդայ մեծասկէս , յորժամ յետ խնդրելոյ զերիս աւուրս զկտրուսէչ իւր միաճինն , գտանէ զնա 'ի տաճարին , ուր խօսէր նա ի վարդապետսն . այլ ի այն առաւել ցաւի , զի բազում ողիւրդունէին զնա կորուսանել յանցանօք իւրեանց , եւ ժշկերէք՝ գտանել յաւիտեանս ։

'Վ Ժամանակներէն զոր առաջ ։

Այսին մարիամ ցնծայ բերկրանօք ի տեսանել զսքանչէլօք փոխարկուի ջրոյն 'ի գիւնի 'ի հարսանիս անդ՝ որ 'ի կանայ գալիլէացւոց . այլ
Ը 3
ան

անդէն և անդ քաղին ոգիք
 նր'ի տրամուլթէ . զի ջուրն
 այն 'ի գինի փոխել' առաջի
 առնէր նմա զարիւնն և ըզ
 ջուրն , որ երբեմն հոսելոցն
 էր 'ի խօցեալ կողից որդւոյ
 իւրոյ :

'Ի խանկարսէր առաջ :

Այսն մարիամ խնդալից լի
 նի ցնծուի հողւոյ 'ի տեսա
 նել անդ իւրում , զի յս յե
 աամեայ քարոջուն 'ի ձեռն
 անձահրաշ սքանչելեաց յայտ
 նել , ճի զիւր զանձուի , և առ
 ինքն ձգէ զբոլ սգիս՝ զհետ
 երթալ զհետոց նորա , այլ
 դառն ցաւ լինինմա այն , զի
 և անհամար ոգիք մնալ ու
 նին 'ի կուրուլթէ իւրեանց ,
 նստե

Նստելով 'ի խաւարի կռա-
պաշտուքէ, կի՞Ք 'ի ստունէր
Հրէական մօլորուն :

'I have been thinking of you very much lately.'

Կոյսն մարիամ լի լինի ամ
 ուրախութիւն յաւուր՝ յորում
 յո եմուտ յեկեմ մեծահան-
 դէս փառօք՝ ուխաննա եր-
 գովք. այլ նոյն հետայն լցել
 լինի և դառն ցաւօք, զմտաւ-
 ածելչ՝ եթէ դոյն այդ ամ-
 բոխ ժողովրդեան յետ ոչ
 բազում ինչ աւուրց ունի ի
 քարչ ածել զնա ինքն զմարն
 փառաց ի նոյն փողոցս ճա-
 նադարհաց, և ինդրել զնա
 մեծաւ աղաղակաւ ի մահ
 ի պիղատոսէ:

Նախ Եւսեփէ Բարձր Կարգի :

Այսին մարիամ մեծաւ հրճ
 ունեցի բերկրի՝ ի զխառն
 եթէ հաստատեալ սահմա
 նեաց որդին իւր՝ ի լիութի մե
 ծի բարութեամբնայն ճի
 զնձայինն խորհուրդ հաղոր
 դուէ . և թէ եթող զանձն
 իւր՝ ի կերակուր հոգւոյ՝ յեր
 կինս ի վեր ուղեորելոյ .
 այլ սակայն ցանազին տխ
 րի՝ յաճելն զմտաւ զճանր
 ծանր ամերախառնութիս , ո
 թովք մարդիկ ապաշտորհ ու
 նին զտանիլ ի զէմ աշտակա
 ւոյ մեծի նձային սիրոյ :

Նախ Եւսեփէ Բարձր Կարգի :

Այսին մարիամ միաբանել
 հա

Համակամաւթի չեւ ինծային
 կամս՝ բոլորանունէր պատա-
 րագաւ և ինդամիտ արախ-
 տայ՝ ի մահ վն փրկուեալ
 գի մարդկան զիւր տնքաւ
 սիրելի օրդին . այլ յանշար-
 քաւ ազնի յածեւն զմատա՝ զի
 անհամար հոգիք չունին զայ-
 ելել՝ ի պաղոյ նի . այլ մեծ
 ևս տուածն օրդ զատապարտ
 զամանի :

Ի համեմատի չի պատգ :

Այսն մարիամ իմ արթնու-
 թի ողւոյ և զուարթութի
 արախ նուիրել հոգն յաւիտե-
 նականի զպատաճակուն և
 զանգին արիւնն հասեալ ի
 կողից օրդ ոյ իւրոյ՝ ի քառ-
 թի պարտեաց բազմամեզ
 C S յան

յանցաւորաց • այլ անդրէն
կարեւելք խոցի՝ գիտելով զի
նոքին իսկ ստէպ զնոյն վերս
վերստին ունին նորոգել իւ-
րեանց յանցանօք :

Վ Ի Կանանկնէքդ առաք :

Արցսն մարիամ անբւ բերկ
րանօք ցնծացեալ հրճուի լը
տեսանէն յարուցեչ փառօք
զմիածինն իւր յո • այլ առ
նմին Թախծագին տխրի , ա-
ծեալ զմտաւ , Թէ յետ սա-
կաւ ինչ աւուրց ոչ ևս ունի
վայելել ՚ի քաղցր ներկայու-
թէ նմ :

Յ Երեմէնէքդ առաք :

Ամենամօք կոյսն մարիամ
զոճարձացեչ բերկրի ՚ի տե-
սաւ

սանել զյարուցեչ իւր միա-
 ծինն՝ վերհամբառնալ ՚ի յեր-
 կինս , տանելով ը ինքեան
 զամ զհոգիս սբց վերառեչս
 ՚ի դժոխոց . այլ ցուէ նմա ,
 զի մնալ ունի միայնակ յեհմ .
 ուր առաջի կայ նմա տեսա-
 նել ստեւլ զայն տեղիս՝ յորս
 յս այնչափ ինչ կրեաց :

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Այն էօրն խնդումն սբց խոստն
 ՚ի յերդի :

Սեծացուցնեմ զքեզ կոյս
 երանաւէտ , յաղագս անսլա-
 տում իմադու թնն զոր բնկա-
 լար՝ յորժամ անժամանակ
 որդին այ իջեչ ՚ի հայրական
 ծոցոյ՝ յանձն կառ. մարմնաւ

ն

նալ գործակցու թիւս չորս հոգ-
ւոյն՝ ի կուսական արդանդի-
քում, և աղանիլ ի քում
ծոցի իբրեւ յօթարան լուսոյ :
Առջին թիւ մարիամ :

թ

Անծացուցանեմ զքեզ կոյս
ամէնօրհնեալ վս խնդունեն
զոր ընկալար՝ ի ծագել անդ
զարդարուն արեդակն՝ ի կու-
սական քոյ որովայնէ՝ անօխտ
ծննդեամբ՝ աղատ ի ցաւոյ-
որում երկիրսպագեր իբրեւ
տն քում. զոր և իբրեւ որդի
քո սիրելի սիրողաստեա զլա-
ռէեալ ողջագութեցեր :

Առջին թիւ մարիամ :

դ

Անծացուցանեմ զքեզ վս
խնդունեն՝ զոր ընկալար յեր-
կր-

կրտագուծէ և յընծայաբե-
րուն մօղուց . տեսանելով
զմիածինդ արժանանալ պատ-
ուհով պաշտեալ և մեծարել:
Առջին թիւ մարիամ:

Ա՛նծացուցանեմ զքեզ վա-
խնդունն՝ զոր ընկալար յըն-
ծայել քում՝ ի տճրի մշանջե-
նաւոր հօր զորդին իւր ծոցա-
ծին . այն՝ որ եղև քեզ որդի
կուսուն և ծնունդ արբուն:
Առջին թիւ մարիամ:

Ա՛նծացուցանեմ զքեզ վա-
խնդուծնն՝ զոր ընկալար ի
յարուն անորդւոյդ . որով
եղև նա քեզ որդի բերկրա-
նաց , և փառք պարծանաց:
Առջին թիւ մարիամ:
Ա՛ն

Դ

Ե

Ն

Անծաղուցանեմ զքեզ վո
խնդու թնն՝ զոր ընկալար 'ի
հրաշտիառ համբարձման
որդւոյ քո յերկինս , ի իւր
ունելով զերանաւէտեալ ե
րամս արդարոց , սլարակցու
թիւ համօրէն դատուց երկ
նային զօրաց , որով և ցուցա
նա քեզ որդի մեծուն և թա
ղաւոր փնջ մեծփայլելուն :
Աշխատեալ յեզ յարեմ :

Ն

Անծաղուցանեմ զքեզ վո
խնդու թնն՝ որով լցաւ հոգի
քո 'ի լիութն անտի հոգւոյն
սբջ , յիւնելի քո 'ի վերնա
տան ի դատա սր առաքելոց
և աշակերտաց՝ գորդահա
տան լրումն անդադակմն
սլար

տարդեաց :
 || ԼԼՆՅՆ ԺԵՂ ՏՐԵԽՄԱ :

ԼԼՆՅՆ ԵՕՆՆԻ ԽՆԴՈՒՄԻՆ ԱՅՆ ԿՈՒՄԻՆ
 'Ե յԵՐԿԵՆԱ :

ԽՆԴՈՒՄԻ ԽԻՐԱՄԱՅՐ՝ մայրդ
 մեծափառ : քանզի փառք
 քո՝ զոր փայլելեա 'ի յերկինս ,
 զեր 'ի վերոյ անցանէ անհա
 մեմատ մեծութիւն քան զփառա
 ւորութիւնսմ 'որց և երջանիկ
 հոգեզննայնդ ասուց : մինչև
 ասաւ երու ժող քոց միայն
 քան զանոյննց միանդ ամայն :
 || ԼԼՆՅՆ ԺԵՂ ՏՐԵԽՄԱ :

ԽՆԴՈՒՄԻ ԵՒ ՈՐԱՅԻՆ լեր հարան
 լուսոյ արփազգեաւեալ :
 քանզի ոմարեղակն լուսա
 ւորե լուսով խափ գրողոր
 Եւ :

Տա, նոյն օրինակ և քոյդ լու-
սասփիւռ պայծառութի լու-
սազարդեալ պայծառացու-
ցանէ, զբովանդակ մեծութի
երկնից :

Ոչնչն չեղ մարտմ :

7

Խնդան և ուրան լեր դշխոյ
փառաց երկնից արքայի. քան
զի բովանդակ արքունիք երկ-
նից թիւրունն քեզ հպատակ
կան. զքեզ մեծարեալ պա-
տուհն, և քեզ երկիրպաղա-
նէն :

Ոչնչն չեղ մարտմ :

7

Խնդան և ուրան լեր ծնող
արժանաւոր մի բանին. քան
զի օրդիդ քո սիրելի՝ սիրել
ւոյդ մօր անասյ միշտ սիրո-
ղա

դասակ:ս՝ ՚ի կատարել զկամս
քո, և ՚ի լսել զհայցո՞ւածս
քո:

Ողորմ ինչ հարիւմ:

Խնդան և ուրախ լեր մայր
անարատ հորն միածնի. քան
զի նա ինքն անորդին քո քոյ
ին բարեխօսութե և ի քումդ
հաճու թէ առատասկէս և լի
վարձատրել զծառայո քո յառ
տիս և ՚ի հանդերձեալն:

Ողորմ ինչ հարիւմ:

Խնդան և ուրախ լեր դուռ
տըր սրանձալի և հարսն մա
քուր երեքորբեան անուհն.
քանզի մերձ անցել թաղմիս
առ փառաց աթոռոյն ամե
նամբ երրորդու թէ լուսազ
ղես:

դեատեալ գլխովին , և զդե-
ցեալ զսեպհական քո մար-
մին փառաւորեալ փառօք ,
և պատկեալ անմահութիւն :
|| ԶԶԵՆ ԻԵՂ ՏԵՐԻՄԱՆ :

Ի ԿՆԴԱՆՔ ԵՆՈՐԱՆԻՍ ԸՆԴՐ ՍԿԱՐԴ
ԺԱՆՔ ԿՈՒՍԻՅ՝ ԱՄԼԵՆՈՐՀԱՆԸՅ
ՆԻ ԿԱՆԱՅՍ - ԲԱՆԳԻ ԽԱՄ ԽԱՆ
ԴՈՒՄՔ ԲՈ , Ե՝ ԽԱՄՔ ԲՈ
ԱՆՃԱՌՔ ԿԱՆ Ե՝ ՄԻԱՆ ԱՆԵՂ
ԲԱԿԱՆ՝ ԸՆԴՐ ԱՆՈՒՄԻՆԺԱՆ յԱ-
ՆԻՍԵԱՆ :

|| ԶԶԵՆ ԻԵՂ ՏԵՐԻՄԱՆ :

Զ ԶԵՐԻՄԱՆ ԱՆՈՒՄԱՆ ԿՆՅԱՆ :

Ե՛՛՛ ԲԵՂ ԿԱՐԴԱՄ՝ ԿՆՅԱ ԱՄԼԵ-
ՆԱՍՐԲՈՒՏԻ , ԵՐԿՆԻՅ ԹԱ
ԴՈՒՏԻ , ՍԻՆԵՂԵՐԱՅ ԱՐԲԱՅՈՒ-
ՏԻ , ԴՂԻՅ Ե՝ ՍԿԱՆՈՐԱՆ ԽԱՄ
ԱՆՆ

աշխարհի . քեզ երկիրպագա
 նեմ իբրև դատեր արժանա
 ւորի՝ հօրն յաւիտենականի ,
 իբրև մօր սիրելւոյ՝ օրդւոյ
 նր միածնի , իբրև շքեղաշուք
 հարսին՝ շնորհաբաշխ սուրբ
 հօգւոյն : Աւ ահա տարա
 ծեղ զանձն իմ յոտս մօրդ այ
 խորին խոնարհութեամբ աղաչեմ
 զքեզ , 'ի սէր այնր նաժարին
 սիրոյն անշափուն՝ որով վա
 ռեղ բորբոքեցար՝ երբ վերա
 ռեղ յերկինս վերափոխեցար ,
 առնել ինձ զայս մեծ շնորհ
 և զօգորմութի , զի ընկալցիս
 զիս ը հովանեւս անքոյժ և
 աներկեւան պաշտպանս թե
 քո . և գրեցես զիս 'ի թիւս
 այնց բարեբախտիկ մեզա
 ւորաց՝ զորս անջինջ ապար
 րաւ .

բաւի գրուցմէ չունիա՛ի գորո-
 վագութի քումնդ սրտի : Վր-
 ժամնի արա մօցր բարեգը-
 թամ , և տկրուհի իմ ողոր-
 մամ , չունելի բեզ առնել
 զիմ գոյս սիրտ տառապեալ
 և զանմարտ : Վեզ նո՛ւնի
 բեմ զիմ գլխողուն , զկամս ,
 և զայլ նմ կարողութիւն և
 զգոյսիս զնկրթման և զար-
 տարման : Բեզ լանձն առնեմ
 զտեսանելիս իմ , զլսելիս ,
 զբերանս , զլեզուս և զձեռս-
 աւղղեա՛ն և կառաւարեա՛ն զմ
 լն բարեւեր կամս հաճութե-
 որդւոյ քո միածնի : ո՜նչ և ես
 փափարիմ յնմ՛ի շարժմանս
 մի փառաւորել զնա , որ փա-
 ռաւորելն է յառիտեան : Վր-
 ՛ի շնորհս այնր անբաւելի ի
 մաս

մասառուն՝ որով ճոխացոյց
 դրեց լոյսն անեղակամս , ա
 դալեմ՝ և խնդրեմ՝ ի քնն
 հայցել ի նմանն , մի իմ գլխս
 և գոցոյճառուի մասոյ՝ առ
 անմիջեպ ճանաչելոյ գիտ և
 գոչնչութի իմ , և զմեզս իմ .
 և ևս առաւել ի միտ առնուել
 զսկզբնսս ի թ սրտաճառս նո
 ցին՝ գիտեղաթիւր շարժութի
 հոգւոյ , և զքանկութիւն մաքմ
 նոյ , առ ի կեդրոյ վնեւոյ ա
 տել գնա , և ի քաց հերքել :
 Առ ի վր այսր նմի , զլոյս
 աննուճազ ի ճանաչել զորո
 գայթաղիր հնարս դժոխոյ
 ին թշնամւոյն , և գյարձակ
 մունս նր զգաղանիս և ըզ
 յայտնիս : Այլ և ևս առան
 ձինն ժտեմ և մաղթեմ ի
 քնն

քեն մայր բարեգութ , զո
 բաշտակեալսնսնար կարողու
 թնն՝ որում հաղորդ . զքեզ
 արար հայրն յախակեալսնսն ,
 պարգևել ինձ (զայս ինչ և
 զայն) ձերս շնորհաց . և որ
 կատարումն և նմի , և շնորհք
 շնորհաց՝ զերջանիկ փոխումն
 յառաեացս՝ ի թառանգութի
 երկնից արքայութե . ունի
 արժանաւոր եղևց փառաւոյ
 բել զքեզ ի փառս միածնի
 քս և նոյ մերոյ . որ և օրհ
 նեալ հանդերձ հարբ և ա
 մենասուրբ հոգւով յախ
 տեանա ամէն :



Այդ ժամին ի պատիւ տնայապետ յղա-
թիւն մեղաւորի հաստի :

Արախի լեր մարիամ, կոյս
տիրածին, սր նաժարածին, տա-
նար բանին, և դուռն դրախ
տին, երկնից թաղ ուհի, և
տիեզերաց տիրուհի. դի դու
ևս միայն կոյս անմեղան և
հարան մարութ, անտառ յղա-
թիւն ազատ յարատոյ սկզբնա-
կան մեղաց ճամբի. կատա-
րեալ : Աս ինքն յղացար ա-
նարատարար դիւրկին յա և
եղեր դու անբիծ անարատ
նախ քան զծնունդն և ա-
նապական անխախտ ի ծնն-
դեանն և յետ ծննդեանն,
Արդ՝ ազաւեմ տուր ինձ ի
ձեռն քո սր հալլաւածոյ
կեալ

կեալ մարբութիւն , բարեպաշտ
 անքե և սրբութիւն : լին բարե
 խառն քիս խման , որդիին քս օր
 բեղի քս : ազատեան գիտ յամ
 կարեալ Տոգւոյ և մարմնոյ :
 և բնկալ զՏոգի խմ 'ի ձամ
 մաճանն 'ի փառս երկնից
 արքայութեան ցամալ լի բեղ 'ի
 յախտեանն : ամէն :







